

جمع بندی کنکور ۱۴۰۰

لغت - املا

۱۰۰ سوال لغت و املا

(فارسی دهم)

دکتر وسکری

مدیر دپارتمان ادبیات ماز

طراح آزمون های معابر کشوری:

ماز ، قلمچی، نشان برتر ، مرآت...

@adabiate_konkour

۱- در کدام گزینه غلط‌املاًی هست؟

- (۱) گفتم از رقعه گدایان به فغان و محل عقل است اگر یک بیابان دُر شود که چشم گدایان پر شود.
- (۲) مشت زنی را حکایت کنند که شکایت پیش پدر برده و اجازت خواست که عزم سفر دارم.
- (۳) مشغول کفاف از دولت عفاف محروم است و ملک فراغت زیر نگین رزق معلوم.
- (۴) عمر اندک در امن و راحت و فراق بهتر که عمر بسیار در بیم و هراس.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «فراق» به صورت «فراغ» درست است.

۲- در کدام گزینه معنی‌های کلمات همگی درست است؟

- (۱) (هنگامه: شلوغی، هنگام، جمعیت مردم) (ادیب: بافرهنگ، بسیاردان، دانشمند)
- (۲) (معاش: زندگی، زیست، زندگانی کردن) (مخمصه: بدیختی، غم بزرگ، گرفتاری)
- (۳) (خذلان: درماندگی، بی‌بهرجی از یاری، ناتوانی) (فراغ: آرامش، آسودگی، جدایی)
- (۴) (عمارت کردن: بنا کردن، امیری، آبادانی) (سودایی: عاشق، شیفته، شیدا)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): «هنگام» معنای «هنگامه» نیست. / گزینه (۳): «هدایی» معنای «فراغ» نیست. / گزینه (۴): «امیری» معنای «umarat» نیست.

۳- معنی چند واژه در کمانک رو به روی آن نادرست آمده است؟

(صبا: بادی که از طرف شمال‌غربی وزد)، (معاشرت: الفت داشتن)، (پلاس: جامه‌ای پشمینه نرم و نازک که درویشان پوشند)، (جفا: بی‌وفایی)، (نمط: روش)، (خیره: بیهوده)

۱) دو	۲) سه	۳) چهار	۴) یک

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. صبا: بادی که از طرف شمال شرقی وزد. / پلاس: جامه‌ای پشمینه و ستبر که درویشان پوشند.

۴- معانی واژه‌های «سودا، غنا، خطابه، تناور، حدیث» در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

۱) هوس، سرود، خطبه خوان، فربه، روایت	۲) خیال، موسیقی، سخنرانی، قوی جثه، آیه
۳) عشق، آواز خوانی، سخنرانی، تنومندی، سخن	۴) اندیشه، سرود، وعظ کردن، فربه، ماجرا

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): خطبه‌فوان ← خطبه‌فوان / گزینه (۲): «حدیث» به معنی «آیه» نیست. / گزینه (۳): «تناور» به معنی «تنومند» است، نه «تنومندی».

۵- چند تا از واژه‌های زیر نادرست معنا شده است؟

«لگام: دهنده‌ی اسب - زبون: خوار - تمایز: فرق گذاشتن - دوده: اوان - غایی: نهایی - فتراک: ترک‌بند - حاذق: ماهر - بهرام: زحل - مندرس: کهنه - باری: خلاصه»

۱) چهارتا	۲) سه‌تا	۳) دوتا	۴) یکی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دوده: طایفه، دودمان، فاندان - بهرام: سیاره مریخ

۶- در کدام گزینه، معنی مقابله هر دو واژه، درست است؟

- (۱) (گلشن: باغ) (دشه: شمشیر)
 (۲) (بیغوله: ویرانه) (غارب: فرورفتگی)
 (۳) (لاجرم: ناگزیر) (جند: سپاه)
 (۴) (نسیان: فراموشی) (دستار: تنپوش)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌هایی که نادرست معنی شده‌اند به همراه معنی درست آن‌ها:

- گزینه‌ی ۱: دشه: فنجر
 گزینه‌ی ۲: غارب: میان دو کتف
 گزینه‌ی ۴: دستار: سربند و عمامه، پارچه‌ای به دور سر پیشند.

۷- معنی واژه‌های «گلبن، تیمار، شب رو، هُرّا» به ترتیب، در کدام گزینه درست است؟

- (۱) گل سرخ، اندیشه، راهزن، غوغای ۲) گلستان، خدمت به بیمار، شب بیدار، غرّش
 (۳) بیخ بوته‌ی گل، غم‌خوار، آواز مهیب ۴) بوته‌ی گل، پرستار، عارف، آواز مهیب

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گلبن: بوته‌ی گل، گل سرخ، بیخ بوته‌ی گل / تیمار: اندیشه، خدمت و محافظت از کسی که بیمار باشد / شب رو: شب بیدار، راهزن / هُرّا: صدا و غوغای، آواز مهیب

۸- معنی مقابله کدام گروه واژه‌ها، درست است؟

الف - پلاس: جامه‌ای خشن و پشمینه که درویشان پوشند.

ب - خانقاہ: محل اجتماع درویشان و مرشدان را گویند.

ج - تقریظ: اشعار ستایش‌آمیز درباره‌ی یک شخص یا یک کتاب

د - مکاری: کسی که با مکر و حیله بر گروهی مسلط می‌شود.

- (۱) الف، ب ۲) الف، ج ۳) ب، د ۴) ج، د

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معنی «پلاس» در «الف» و «خانقاہ» در «ب» درست بیان شده است.

گزینه‌ی ج) تقریظ: ستون، نوشتمن یادداشتی ستایش‌آمیز درباره یک کتاب
 گزینه‌ی د) مکاری: کسی که اسب و شتر و لاغر کرایه می‌دهد و کرایه می‌کند.

۹- در کدام گزینه، معنی مقابله همه‌ی واژه‌ها، درست است؟

- (۱) (وقیله: ناله) (هزبر: هوشیار) (همت: کوشش)
 (۲) (تقریر: بیان) (اشبه: سایه‌ها) (مبتنی: ساخته)
 (۳) (شوخ: آلودگی) (کام: زبان) (استرحام: رحم کردن به کسی)
 (۴) (عرش: سایبان) (تقریط: فهرست کتاب) (وقب: بالای کمر)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: آشبه: جمع شبه، مانندها، همانندان توجه: «اشبه: جمع شَبَع، كَالْبِدَهَا، سایه‌ها، سیاهی‌هایی که از دور دیده می‌شود»

گزینه‌ی ۳: کام: سقف دهان

گزینه‌ی ۴: تقریط: ستون، نوشتمن یادداشتی ستایش‌آمیز درباره‌ی یک کتاب

۱۰- معنی چند واژه در رویه‌روی آن درست نوشته شده است؟

- «شرزه: خشمگین کردن / خوالیگر: سرودخوان / مواهی: بخشش / عیار: زرگر / نقض: خوش و نیکو / دژم: خشمگین / مخدول: خواری / عمارت: فرمانروایی / دَهش: هراس / اکناف: کناره / ویله: آواز»
- ۱) (۴) ۲) (۳) ۳) (۲) ۴)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: شرزه: فشمگین، غفبتاک / خوالیگر: آشپز / مواهی: بخشش‌ها، جمع موهبت / عیار: قلص، سنه، مقابل غش و تاپاکی / نقض: شکستن، شکستن عهد و پیمان (نقض: خوش و نیکو) / دَهش: فوار، زبون گردیده / عمارت: بنا کردن، آباد کردن، آبادانی، ساقتمان (amarat: فرمانروایی) / دَهش: بخشش (دهشت: هراس) / اکناف: جمع گنف، اطراف، کناره‌ها

۱۱- با توجه به ابیات زیر معنی کدام واژه نادرست آمده است؟

- (۱) نوبهار است و جوانی و اوان عاشقی / گر کنون نکنیم ترک تویه کی خواهیم کرد (هنگام)
(۲) گرناوک سحرگه من کارگر شدی / شک نیستی که گرده گردون بخستمی (پشت)
(۳) همه ایستادند در پیش اوی / که لشکر شکستن بدی کیش اوی (تیردان)
(۴) خوش به نقض عهد خود بشتافتید / رشته خود بازگونه تافتید (شکستن)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کیش در بیت سوم به معنی آیین و مذهب است.

۱۲- معنی درست واژه‌های «ویله، دمان، عرش، محال» به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) ناله، ترس، خیمه، ناممکن
(۲) صدا، غرنده، سریر، دروغ
(۳) درد، مهیب، ساییان، بی‌پایه

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

غلهای عبارتند از: درد / ترس / آسمان

۱۳- معنی چند واژه درست نوشته شده است؟

- (دوده: طایفه)، (هزیر: چابک)، (پدرام: نیکو)، (کارزار: میدان جنگ)، (پتک: آهن‌کوب) (بارگاه: دربار)،
(صولت: شکوهمند)، (مسخرگی: دلگزی)

- ۱) هفت ۲) شش ۳) پنج ۴) چهار

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

فقط واژه «کارزار» نادرست است و به معنی پنگ است نه میدان پنگ

۱۴- معنی چند واژه رویه‌روی آن نادرست نوشته شده است؟

- «توش: توانایی تحمل سنگینی یا فشار / خور: زمین پست / رُعب: هراسناک / غُنا: نواختن / نسیان: فراموشی / تقریظ: ستودن / مهیب: هولناک / دَد: جانور دریده / کیوان: سیاره‌ی مریخ»

- ۱) (۴) ۲) (۳) ۳) (۲) ۴)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: رُعب: ترس، لهره، هراس / غُنا: توائگردی، بی‌نیازی / کیوان: سیاره‌ی زُحل

۱۵- در میان واژه‌های داده شده، معنای چند واژه درست است؟

- پلاس (گلیم نازک)، هنگر (انکارکننده)، بدسگال (بدخواهی)، غایی (نهایی)، مبتنی (ساخته)، عامل (حاکم)، آورد (کارزار)، وقاحت (بی‌شرم)، زه (وترا)
 ۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. معنای پنج واژه صحیح آمده است.

موارد: نادرست و صحیح آن‌ها عبارتند از: پلاس: بامعه‌ای کم ارزش، گلیم درشت و کلفت / هنگر: زشت، تاپسند / بدسگال: برخواه، بداندیش / وقاحت: بی‌شرمی

۱۶- در کدام گزینه معنی برخی از واژه‌ها نادرست است؟

- ۱) (اشرف: افراشته‌تر)، (سندروس: صمعی زرد رنگ)، (خور: زمین پست)
 ۲) (جلاجل: زنگوله‌ها)، (خدنگ: علف جارو)، (چاره‌گر: مدبر)
 ۳) (گبر: خفتان)، (پدرام: نیکو)، (دمان: هولناک)
 ۴) (برگاشتن: برگ‌دانیدن)، (عرش: خیمه)، (سپردن: طی کردن)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. خدنگ: درفتی است بسیار سفت که از پوب آن نیزه و تیر سازند. (فلنگ: علف بارو)

۱۷- معنی واژه‌های «پیرایه، گلبن، شوریده، حقه» به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟

- ۱) زینت، بوته‌گل، معشوق، جعبه
 ۲) زیور، گل سرخ، عاشق، صندوق
 ۳) زینت، برگ گل، عارف، صندوق
 ۴) زیور، بیخ بوته‌گل، آشته، کاسه

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پیرایه: زیور، زینت / گلبن: گل سرخ، بوته‌گل، بیخ بوته‌گل / شوریده: عاشق، شیفته، عارف، آشته / حقه: صندوق: بعبه

۱۸- معنای چند واژه در مقابل آن درست آمده است؟

- (آرمان: عقیده) (تجلى: جلوه‌گر) (ملاک: ابزار سنجش) (تكلف: خودنمایی) (مفتخر: سربلند) (تالاب: برکه)
 (کایдан: حیله‌گران) (رمه: گله)
 ۱) پنج ۲) شش ۳) هفت ۴) چهار

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تنها یک واژه نادرست معنی شده: تبلی (پلوه کردن، آشکار شدن)

۱۹- در کدام گزینه معنای همه واژه‌ها درست آمده است؟

- ۱) (تکریم: بزرگداشت) (نجابت: اصالت) (تازی: عربی) ۲) (مهیب: ترس) (تناور: فربه) (حضیض: پست)
 ۳) (جسارت: گستاخی) (خور: زمین هموار) (مفتاح: کلید) ۴) (رعی: دلهره) (اسوه: نمونه پیروی) (فلق: فجر)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مهیب (ترستاک) / فور (زمین پست) / تازی (عرب)

۲۰- در کدام عبارت نادرستی املایی وجود دارد؟

- ۱) ملک گفت: سزاواری که در تعذیب تو مبالغت رود. ۲) می‌دانم که تو مفسدی و ثواب مصلحان چشم داری.
 ۳) جاهلی که از سر غصب و وقاحت و حسد برنخیزد. ۴) بازگانی که زن نیکو گزیند و عمر در سفر گذارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در عبارت گزینه‌ی ۳) واژه‌ی «وقاحت» نادرست نوشته شده است.

۲۱- واژه‌های «توسن»، «مهیب»، «فرق» و «تقریظ» به ترتیب چه معنایی دارند؟

- ۱) اسب سرکش، هول‌آور، دوری، ستودن
 ۲) اسب رام، ترسیده، آسودگی، نکوهش
 ۳) اسب سرکش، ترسناک، رهایی، نکوهش
 ۴) اسب رام، وحشت‌کرده، جدایی، ستودن

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. توسن: اسب سرکش / مهیب: ترسناک، هول‌آور / فرق: دوری، جدایی / تقریظ: ستودن

- ۲۲- املای چند واژه با توجه به معنی مترادف، نادرست است؟
 (صاعد و مج) (باره‌گی و اسب) (زبون و خوار) (خُبس و پلیدی) (اشباح و مانندها) (فغان و ناله) (نحس و شوم)
 (زه و چله کمان) (تلّف و مهربانی) (تباه و فاسد) (تزویر و ریاکاری)

۴ (۴)   ۵ (۳)   ۷ (۲)   ۱ (۱)

- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. املای درست واژه‌ها: ساعد و مج / بارگی و اسب / فُبیث و پلیدی / اشباح و مانندها / تلّف و مهربانی
 ۲۳- معنی دقیق کلمات «سوداگر، جولقی، ابدال، سفاهت» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

۲ (۲) فروشنده، ژنده‌پوش، مردان خدا، کم عقلی
 ۴ (۴) اهل دادوستد، درویش، صالحان، نادان

- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنی دقیق واژه‌ها:
 سوداگر: مشتری، فریدار، فروشنده، اهل دادوستد / جولقی: ژنده‌پوش، فقیر، گدا، درویش / سفاهت: نادانی، بی‌فردی، کم عقلی، «سفاهت» اسم است. / ابدال: نیکمردان، صالحان، مردان فرا، مردان کامل

- ۲۴- معنی چند لغت نادرست است؟
 (سعد: خوشبخت) (ویله: آواز) (هژیر: شیر) (ستوه: درمانده) (توسن: اسب رام) (سفله: فرومایه) (درع: زره)
 (سیم: نقره)

۱ (۴)   ۴ (۳)   ۳ (۲)   ۱ (۱)

- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنی لغات: سعد: خوشبخت / هژیر: هوشیار، پابک / توسن: اسب سرکش
 ۲۵- معنی چند واژه درست است؟

- (گرد: دلیر) (نازش: فخر) (ترک: کلاه‌خود) (برآهیخت: برگشت) (سندروس: درختی با برگ‌های زرد)
 (چوبه: تیری از جنس چوب) (خدنگ: تیری برای کمان) (شست: انگشت‌مانند) (گبر: خفتان) (فوج: قبیله)
 ۸ (۴)   ۵ (۳)   ۷ (۲)   ۶ (۱)

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها:
 برآهیفت: برکشید / سندروس: صمغ زردرنگ / فرنگ: نام درختی که از آن تیر می‌سازند. / فوج: دسته و گروه
 ۲۶- در کدام گزینه معنی واژه‌ای نادرست آمده است؟

- (۱) اجابت: پاسخ دادن، قبول کردن، پذیرفتن
 (۲) استدعا: فرا خواندن، خواهش کردن، درخواست کردن
 (۳) تجلی: آشکار کردن، جلوه کردن، روشن کردن
 (۴) اسوه: نمونه پیروی، سرمشق، پیشوا

- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تبلی: آشکار شدن، روشن شدن
 ۲۷- معنی کلمات در کدام گزینه همگی درست است؟
 (۱) (بنات: دختران) (رعاب: هراس) (تکریم: گرامی داشت) (خور: کنار دریا)
 (۲) (تقریظ: ستودن) (تاوان: خطاکاری) (اسوه: نمونه پیروی) (خصم: دشمن)
 (۳) (تجلی: جلوه‌گری) (مترسک: آدم‌نما) (وقاحت: بی‌شرمی) (مهیب: ترس‌آور)
 (۴) (وسواس: دودلی) (جنود: لشکریان) (توسن: رام) (سردمدار: رئیس)

- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه (۱): فور: زمین پست، شاهه‌ای از دریا
 گزینه (۲): توان: زیان یا آسیبی که شفعت به قاطر قطاعکاری و بی‌توجهی یا آسیب رساندن به دیگران بییند.
 گزینه (۴): توسن: اسب سرکش، مقابل رام

- ۲۸- معنی چند واژه در برابر آن نادرست آمده است؟
 تاوان: زیان و آسیب) (تکریم: گرامی داشت) (وسواس: دودلی) (توسون: اسب رام) (مترسک: آدم نما) (اسوه: پیرو) (خانقاہ: سرا) (خور: شاخه‌ای از دریا) (رعب: دله ره) (توشن: توانایی تحمل سنگینی یا فشار)
 ۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- معانی واژگانی که نادرست آمده اند: ۱) توسون: اسب سرکش، مقابله را / ۲) اسوه: پیشوای سرهشی، نمونه پیروی
 ۲۹- در کدام گزینه معنای همه واژه‌ها به درستی ذکر شده است؟

- ۱) (ملک: پادشاه) (حُفَّه: صندوق)
 ۲) (عرش: سایبان) (دھش: بخشش)
 ۳) (شب رو: راهزن) (غِنا: ثروت)
 ۴) (طرب: شاد) (وُصلت: پیوستگی)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی دیگر گزینه‌ها:

- ۱) واژه «ملک» به معنای «سرود و آواز» است.
 ۲) واژه «حُفَّه» به معنای «غمشته» است.
 ۳) واژه «طرب» به معنای «شادی» است.

- ۳۰- در کدام بیت واژه دوتلفظی دیده نمی‌شود؟

- ۱) گر با غم عشق سازگار آید دل / بر مرکب آرزو سوار آید دل
 ۲) عاشقان جان فشان کنند همه / شاهدان کار جان کنند همه
 ۳) تا نگردی آشنا زین پرده رمزی نشنوی / گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش
 ۴) سر جانان ندارد هر که او را خوف جان باشد / به جان گر صحبت جانان برآید رایگان باشد

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها: ۱) واژه «سازگار» / ۲) واژه «آشنا» / ۳) واژه «رایگان»، همگی دوتلفظی هستند.

- ۳۱- تعداد غلط‌های املایی به کار رفته در ایات زیر در کدام گزینه یکسان است؟

- الف- دانم سر آرد قصه را رنگین برآرد غصه را / این آه خون افسان که من هر صبح و شامی می‌زنم
 ب- رفتن خسرو خطاست بر سر ملک بطان / مورچه بحر حیاط بر ره سلطان نرفت
 ج- علاج دل مکن جز مرحوم وصل / که از نیش فراغ آزرده دارم
 د- خاک تواند نهفتون جوهر اصرار تخم / طبع دون کی پاس دارد نکته سر بسته را
 ۱) الف - ج ۲) د - ب ۳) د - الف ۴) ب - ج

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. غلط‌های املایی به کار رفته در گزینه‌ها به ترتیب عبارتند از:

- الف) قِمَهه ← غُمَهه / غِمَهه ← قِمَهه
 ب) بطان ← بتان / بصر ← بهر / حیاط ← هیات
 ج) مرحوم ← فراغ ← فرافق
 د) اصرار ← اسرار

۳۲- معنی واژه‌های «نوش، زلت، سودا، کید» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

الف- شهد و شکرش گویم کان گهرش گویم / شمع و سحرش خوانم یا نادره سلطانی

ب- چرخ با آن عظمت گشت به جاه تو مقر / بس بود خاصه ز خصمان قوی اقراری

ج- ز بس که معنی مکتوب عشق پیچش داشت / زبان خاصه ما هر چه گفت لغزش داشت

د- من همان دم که وضو ساختم از چشممه عشق / چار تکبیر زدم یکسره بر هرچه که هست

ه- مرا گناه خود است از ملامت تو برم / که عشق بار گران بود و من ظلوم جهول

و- صوفی نهاد دام و سر حقه باز کرد / بنیاد مکر با فلک حقه باز کرد

(۱) الف، ب، ج، و (۲) ب، الف، ه، ج (۳) الف، ج، د، و (۴) ب، ج، الف، و

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نوش: شهد / زلت: لغزش، گناه / سودا: فیال، عشق / کید: مکر، هیله

۳۳- کدام واژه در ابیات زیر معادل معنایی ندارد؟

الف- خوش نماز و نیاز کسی که از سر درد / به آب دیده و خون جگر طهارت کرد

ب- پوشید بدین حیله رخ نیکو را / تا هر که نه محروم نشناشد او را

پ- شور و غوغا از یسار و از یمین / یک دو دم با ما نشین، با ما نشین

(۱) خنک (۲) گید (۳) فرقت (۴) هرا

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معادل واژه «فتق»: فوش / معادل واژه «کید»: هیله / معادل واژه «هر»: غوغا

۳۴- در میان گروه واژه‌های زیر معنای چند واژه به درستی ذکر شده است؟

(خنک: نیکا) (سودا: عشق) (نوش: خوشگوار) (جبار: زورگو) (صدیق: راستی) (کایдан: حیله‌گران) (عداوت:

دشمنی) (ماسوا: همه مخلوقات) (طالع: درخشنان)

(۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌های ببار (سلط)، صدیق (بسیار، راستگو)، عداوت (دشمنی)، طالع (بفت و سرنوشت)، نادرست معنا شده‌اند.

۳۵- مفهوم تمام گزینه‌ها به جز گزینه ..... با بیت زیر یکسان است.

«کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی برداش تا به سوی دانه و دام»

(۱) هر آن که گردش گیتی به کین او برخاست / به غیر مصلحتش رهبری کند ایام

(۲) من بینم دام را اندر هوا / گر نپوشد چشم عقلم را قضا

(۳) نه دانا به سعی از اجل جان ببرد / نه نادان به ناساز خوردن بمُرد

(۴) بر من قلم قضا چو بی من راندند / پس نیک و بدش ز من چرا می‌دانند؟

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه (۴): «شکایت از بازفرواست (رباره کارهایش)»

مفهوم تمام گزینه‌ها و عبارت «هیدگی قضا و سرنوشت در زندگی».

۳۶- در تمام گزینه‌ها تمام معانی واژه‌ها درست است جز گزینه ..... .

(۱) (فضل: بخشش و کرم) (گرده: میان دو کتف و بالای کمر)

(۲) (خودرو: خودرأی و لجوچ) (آخره: چنبره و قوس زیر گردن)

(۳) (گسیل کردن: فرستادن و روانه کردن) (عنود: دشمن و بدخواه)

(۴) (گلبن: بوته گل و گل سرخ) (ورطه: زمین پست و مهلکه)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گرده: پشت و بالای کمر معنا می‌دهد.

۳۷- معنای چند واژه درست آمده است؟

- (معاشرت: الفت داشتن) (بیغوله: دوری از مردم) (شوخ: آلودگی) (اوan: آغاز) (نمط: روش) (ضایع: تلف)
 (بی راهی: گمراهی) (افلاک: آسمان) (باری: خلاصه) (خورجینک: جامه دان) (رقعه: نامه) (پلاس: جامه کلفت)
 ۱) نه ۲) هشت ۳) هفت ۴) ده

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیغوله: کنج، گوشه ای دور از مردم / اوan: وقت، هنگام / افلاک: (جمع فعلک) پرخ، آسمانها / پلاس:
 جامه ای کم ارزش، گلیم کلفت و درست

۳۸- معنای واژه ها در کدام گزینه همگی درست است؟

- ۱) (تعلل: درنگ کردن) (تقریر: نوشتن) (بدسگال: بدخواه)
 ۲) (مولع: بسیار مشتاق) (استرحام: رحم کردن) (تازی: عرب)
 ۳) (مخمصه: غم بزرگ) (مصف کردن: جنگیدن) (مندرس: فرسوده)
 ۴) (نیکومنظر: خوش چهره) (مسلسل: رختکن حمام) (منجلاب: آب بدبو)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه (۱): تقریر: بیان، بیان کردن

گزینه (۲): استرحام: رحم فواستن، طلب رحم کردن

گزینه (۴): منجلاب: مهل جمع شدن آب های کثیف و بدبو

۳۹- معنی چند واژه نادرست نوشته شده است؟

- (مخمصه: بدبختی) (خلف صدق: مخالف راستین) (بیرنگ: طرح اولیه) (مکاری: مکر کننده) (صیبان: اطفال)
 (معالی: خصلت های ممتاز) (نمط: نوع) (تکیده: تکیه کننده) (تعليق: پیوست و یادداشت کردن در کتاب) (عمَّ
 نواله: فراگیر است لطف او)

- ۱) سه ۲) چهار ۳) دو ۴) پنج

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خلف صدق: بانشین راستین / مکاری: کسی که اسب و شتر و الاغ کرایه می دهد یا کرایه می کند. / تکیده:
 لازغر و باریک اندام

۴۰- در کدام گزینه معنی تمام واژگان به درستی آمده است؟

- ۱) (فراغ: جدایی) (تعلل: بهانه آوردن) (بهیمه: چارپا) (مولع: شیفته)
 ۲) (خیره: لجوج) (قفا: پشت) (مفتاح: گشايش) (مخذول: خار)
 ۳) (وقب: هر فرورفتگی اندام چون گودی چشم) (کرای: کرایه) (شوخ: آلودگی) (ضایع: تلف)
 ۴) (اوan: هنگام) (فضل: نیکویی) (تیمار: خدمت)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه (۱): فراغ: آسایش و آرامش، آسودگی

گزینه (۲): مفتاح: کلید («فتح» به معنای «گشايش ها و پیروزی ها» است.)

۴۱- معنی واژه‌های «هنگامه، غنود، غوک، معرکه» به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (۱) غوغ، حسود، مرغابی، جنگ
- (۲) داد و فریاد، بدخواه، قورباخا، میدان جنگ
- (۳) شلوغی، دشمن، نوعی جلد، ستیز
- (۴) جمعیت مردم، ستیزه کار، قورباخا، قدرت‌نمایی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هنگامه: غوغ، داد و فریاد، شلوغی، جمعیت مردم (همگی درست‌اند)

غنود: ستیزه‌کار، دشمن و بدرفواه (در گزینه ۱، معنی «حسود» نادرست است).

غوک: قورباخا (در گزینه‌های ۱ و ۳، معنی نادرستی برای «غوک» نوشته شده است).

معرکه: فقط در معنای میدان بینگ درست است.

۴۲- در کدام گزینه غلط املایی دیده نمی‌شود؟

- (۱) کار ملک را نظام داده آید که نه خرد ولایتی است خراسان، چون از آن فراغت یابم تدبیر این مملکت کنم.
- (۲) در مستی لب مار دمپریده مکیدن خطر است و از آن بدتر خدمت و غربت سلاطین.
- (۳) عقابی بر مرغان آن نواحی برخواستی و به عزم تفرج بدان کوه آمدی و کبکها شکار کردی.
- (۴) دیانت من، میان او و قرض او جای گرفت و این مکر کرد و نگذاشت مقصود حاصل شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۴۳- معنی چند واژه در کمانک رو به روی آن درست آمده است؟

- (زهی: آفرین) (بیرایه: زیبا) (معرکه: رزمگاه) (هنگامه: شلoug) (اهلیت: شایستگی) (گله: پای اسب) (وقب: چشم) (فرج: رهایی) (خیره: سرگشتنگی) (مستغنى: بی‌نیازی)
- (۱) چهار
  - (۲) پنج
  - (۳) شش
  - (۴) سه

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. چهار واژه «زهی، معرکه، اهلیت و فرج» درست معنی شده‌اند.

(پیرایه: زیور و زیبایی) (هنگامه: شلوغی) (گله: برآمدگی پشت پای اسب) (وقب: هر خروج‌فکنی اندام مانند گودی پشم) (فیره: سرگشته) (مستغنى: بی‌نیاز)

۴۴- در همه گزینه‌ها معنی دو واژه در کمانک رو به روی آن به جز گزینه ..... نادرست آمده است.

- (۱) آخره: قوس زیر گردن (رعنا: پرنقش) (بنشن: ترهبار) (گرده: بالای کمر)
- (۲) تازی: عرب (یله: تکیه دادن) (فقا: پُشت گردن) (پلاس: نوعی گلیم پُربها)
- (۳) فضل: نیکویی) (بیشه: نیزار) (خورجینک: جامه‌دان) (در حال: درنگ)
- (۴) خیل: رسته) (خطابه: وضع کردن) (بهایم: چارپا) (شکن: پیچ و خم زلف)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه ۳، واژه «در هال» به معنی بی‌درنگ است. در گزینه‌های دیگر هر کدام دو واژه، نادرست معنی شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) (رعنا: زیبا) (بنشن: فواره‌بار از قبیل نفوذ، لوبیا و عدس)
- (۲) (یله: آزاد، رها) (پلاس: نوعی گلیم کلمبها)
- (۳) (فیل: دسته) (بهایم: چارپایان)

۴۵- معانی واژه‌های «مولع، مرمت، فراعنه، فروغ» در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

- (۱) شیفته، جوانمردی، جمع فرعون، روشنایی آزمند، رسیدگی، پادشاه قدیم مصر، پرتو
- (۲) آزمند، رسیدگی، پادشاه قدیم مصر، روشنایی بسیار مشتاق، اصلاح، پادشان قدیم مصر، روشنایی
- (۳) آزمند، اصلاح، جمع فرعون، پرتو
- (۴) گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۴۶- در کدام گزینه با توجه به معنی داخل کمانک املای واژه‌ای نادرست به کار رفته است؟

- (۱) (مرمت: اصلاح) (گسیل کردن: روانه کردن) (رقعه: نامه) (نمط: روش)
- (۲) (پیر خوردن: در میان قرار گرفتن) (قیاس: سنجدن) (مولع: حریص) (نیکو منظر: خوش‌چهره)
- (۳) (زهی: آفرین) (فروغ: روشنایی) (غلغله: سور و غوغا) (خیره: بیهوده)
- (۴) (آنعام: بخشش) (فضل: دانشمند) (غرابت: خویشاوندی)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قرابت: فویشی و فویشاوندی

۴۷- معنای کلمات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«بیرنگ، غارب، گرده، بیغوله، بحران»

- (۱) ساده، میان دو کتف، بالای کمر، گوشه‌ای دور از مردم، وضع غیرعادی
- (۲) طرح اویله، برآمدگی زیر گردن، پشت، کنج، آشتفتگی
- (۳) طرح اویله، میان دو کتف، پشت، کنج، آشتفتگی
- (۴) ساده، برآمدگی زیر گردن، بالای کمر، گوشه‌ای دور از مردم، وضع غیرعادی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۴۸- با توجه به معنی داخل کمانک چند واژه نادرست معنا شده است؟

- (کنگره: برآمدگی طاق) (تسلا: آرامش) (عيال: زن و فرزند) (خطابه: سخنرانی) (خیل: زیاد) (شندرغاز: پولی اندک) (رندانه: زیرکانه) (میراب: نگهبان آب) (دین: وام) (غوک: قورباغه)
- (۱) چهار   (۲) پنج   (۳) سه   (۴) دو

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (لنگه: مجموع از دانشمندان یا سیاستمداران که درباره مسائل علمی یا سیاسی بحث کنند). (تسلا: آرامش یافتن) (فیل: گبرو و دسته)

۴۹- در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) زر و زینت خویش یک سو نهاد/ به آن قوم بی‌پا و سر رو نهاد
- (۲) ز کنج مطبخ تاریک خاست غوغایی/ مگر که روبهکی برد مرغکی بریان
- (۳) کم نشد هرگز دواتش از قلم/ بر مراد هرکسی می‌زد رقم
- (۴) دست نیابد کسی به خاطر جمum/ زلف پریشان یار اگر بگزارد

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «بگزارد» به معنای «باشه در» املای درست واژه است.

- ۵۰- در همه‌ی گزینه‌ها کلمه‌ی انتخاب شده، کامل‌کننده‌ی معنی بیت است، به جز:
- (۱) اسلام و کفر از آن رخ و گیسو (مرمت - مشوش) ند / زان خوانده‌ام بلای مسلمان و کافرش
  - (۲) بر (گرده‌ی - گله‌ی) اسبِ زرق (دوره‌یی) رفتن / عمری است که خوی رهزنان است
  - (۳) نه من خام طمع عشق تو می‌ورزم و بس / که چون من سوخته در (دین - خیل) تو بسیاری هست
  - (۴) فرج - وقب) یافتم بعد از آن بندها / هنوزم به گوش است از آن پندها.
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بر پشت (گرده‌ی) اسب رفتن درست است نه برآمدگی پشت پا (للہ)ی اسب رفتن. وائزگان در سایر گزینه‌ها درست انتقاب شده‌اند:
- گزینه‌ی ۱: مشوش: آشته / گزینه‌ی ۳: فیل: گروه / گزینه‌ی ۴: فرج: گشايش
- ۵۱- معنای واژگان در همه‌ی گزینه‌ها درست است، به جز:
- (۱) خورجینک: جامه‌دان کوچک) - (تسلا: آرامش یافتن) - (غارب: میان دو کتف)
  - (۲) (مغربی: مراکشی) - (آخره: گردن) - (اهلیت: لیاقت)
  - (۳) (ادیب: بسیار دان) - (بهایم: ستوران) - (بیغوله: کنج)
  - (۴) (گسیل کردن: فرستادن) - (تازی: عرب) - (عمله: کارگران)
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آفره: پنجه‌هی گردن، قوس زیر گردن
- ۵۲- کدام بیت نادرستی املایی یا رسم الخطی دارد؟
- (۱) یکی از که معزول کردی ز جاه / چو چندی برآید ببخشن گناه
  - (۲) نویسنده را گرستون عمل / بیافتند، نبرد طناب امل
  - (۳) چو نرمی کنی خصم گردد دلیر / و گر خشم گیری شوند از تو سیر
  - (۴) درشتی و نرمی به هم در به است / چو رگزن که جراح و مرهمه است.
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. املای «بیفتند» به همین شکل درست است.
- ۵۳- هر یک از واژه‌های «مستغنى» و «تیمار» به ترتیب به چه معناست؟
- (۱) بی‌نیاز، نگاه داشت
  - (۲) نیازمند، تصویر
  - (۳) بی‌نیازی، ناقص
- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «مستغنى»: بی‌نیاز / «تیمار»: همایت و نگاه داشت
- ۵۴- چند تا از واژه‌های زیر نادرست معنا شده است؟
- برازندگی: حیات / پیرایه: زیور / تعلل: بهانه‌آوردن، درنگ کردن / تیزپا: شتابنده / خیره: سرگشته / غلغله‌زن: شور و غوغای کنان / فرج: گشايش / قفا: پشت گردن / گلبن: بوته‌ی گل / معرکه: میدان جنگ / مفتاح: کلید / نادره: بی‌مانند / نمط: شوق
- (۱) یکی
  - (۲) دوتا
  - (۳) سه تا
  - (۴) چهارتا
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. برازندگی: لیاقت / نمط: روش

۵۵- در کدام گزینه غلط‌املاًی وجود دارد؟

- (۱) معلم نقاشی، گرده را برآورد؛ دُم را آویخت و دو دست را تا فراز گلّه نمایان ساخت.
- (۲) تازه فهمیدم که در زدن میراب نیست و شَسَتم خبردار شد که حال پیرمرد خوش نیست.
- (۳) خانه‌ها درست از سینهٔ خاک درآمده بودند و در چنان بیغوله‌ای آشنایی غنیمتی بود.
- (۴) قضا را روزی به دشت رفته بودم، به طلب هیزم؛ گرگی دیدم روی به رمه آورده بود. در پس خواری بنشستم و پنهان نگاه می‌کردم.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خواری غلط است و باید «قاری» (تیغ) نوشته شود.

۵۶- معنی درست واژه‌های «اهلیت، خودرو، تکریم، دانگ» به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) لیاقت، لجوج، گرامی داشت، بخشن
- (۲) لیاقت، خودرای، احترام، نصف از چیزی
- (۳) شایستگی، لجاجت، گرامی داشت، یک ششم چیزی
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

اهلیت: شایستگی، لیاقت / خودرو: فود رأی، فود سر، لبوج / تکریم: گرامی داشت / دانگ: بخش، یک ششم چیزی

۵۷- در کدام گزینه معنی واژه‌ای نادرست آمده است؟

- (۱) حقه: صندوق، (مخصوصه: تنگنا)، (عیال: زن و فرزندان)

- (۲) عشرت: خوش گذرانی، (خيال: فکر)، (مرفه: راحتی)

- (۳) نمود: جلوه کرده، (مسلسل: رخت کن حمام)، (قیم: سرپرست)

- (۴) تسلّاگ: آرامش یافتن، (ئىنىشىن: خوار و بار)، (آخره: قوس زیر گردن)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مرغه: راهت و آسوده

۵۸- معنی چند واژه درست آمده است؟

- (خنک: نیکا)، (نوش: خوشگوار)، (وقب: میان دو کتف)، (گرده: بالای کمر)، (غارب: برآمدگی پشت پای اسب)، (حقارت: پست)، (بیرنگ: طرح اولیه)

- ۱) پنج ۲) چهار ۳) سه ۴) شش

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وقب: هر فرورفتگی انداز مثل گودی پشم / غارب: میان دو کتف / هقارت: پستی

۵۹- واژه‌های کدام گزینه، به ترتیب، مناسب پر کردن جاهای خالی ابیات زیر است؟

- الف) پی ثنای محمد برآر تیغ ضمیر / که خاص بر قد او بافتند ..... ثنا

- ب) نخستین که ..... بر سر نهاد / جهان را به داد و دهش مژده داد

- ج) رکاب است پای مرا جایگاه / یکی ..... تیره سرم را کلاه

- ۱) تیغ - درع - گبر ۲) درع - دیهیم - گبر ۳) تاج - درع - ترگ ۴) درع - دیهیم - ترگ

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۶۰- معانی «سرا - زمین پست - موجودات زنده - جداشدن - شاد» به ترتیب برای کدام واژه‌ها مناسب هستند؟

- (۱) سوله - مهلهکه - نقوس - سپردن - پدرام

- (۳) خانقاہ - خور - ماسوا - گسلیدن - شعف

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۶۱- در معنی واژه های کدام گزینه اشتباه وجود ندارد؟

- ۱) دهش: بخشش / مهیمیز: تازیانه / نَفَخ: دمیدن با دهان / جُنود: سپاهیان
- ۲) خور: شاخه ای دریا / تقریظ: ستودن / لگام: دهنی اسب / خلنگ: علف جارو
- ۳) سپردن: طی کردن / پدرام: شاد / فوج: هدف / سفاهت: نادانی
- ۴) آبان: کیسه ای بزرگ از جنس پوست / جلائل: زنگوله / توسن: اسب سرکش / زِه: وتر

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه ها در سایر گزینه ها:

- ۱) مهمیز: اباری فندزی که بر پاشنهی چکمه وصل می کنند و به وسیله‌ی آن، اسب را به مرگ کنند.
- ۲) فوج: گروه، دسته
- ۳) بلابل: جمع بلبل، زنگ، زنگوله

۶۲- معنی چند واژه در کمانک رو به روی آن نادرست نوشته شده است؟

- «یله (رها) / نمط (روش) / خاییدن (چاپلوسی) / اوان (هنگام) / تکیده (لاگر و باریک اندام) / عتاب کردن (خشم گرفتن بر کسی) / کُمیت (اسب زرد) / مخدول (زبون گردیده) / معاصری (گناهکار) / رُقعه (امضا کردن نامه و فرمان) / غارب (میان دو کتف) / حُفَّه (صندوق)»
- ۱) ۴
  - ۲) ۳
  - ۳) ۲
  - ۴) ۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه ها: قاییدن: جویدن، به دندان نرم کردن / کُمیت: اسب سرخ مایل به سیاه / معاصری: جمع معصیت، گناهان / رُقعه: نامه

۶۳- در همه‌ی گزینه ها به معنی درست واژه های «غرش - مولع - هنگامه - ویله» اشاره شده است، به جز .....

- ۱) سریر - شیفتہ - غوغای - آواز
- ۲) تخت پادشاه - بسیار مشتاق - شلوغی - عمیق
- ۳) سایبان - آزمند - جمعیت مردم - صدا

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه ها: غرش: تقدت پادشاه، سریر، فیمه، سایبان / مولع: شیفتہ، بسیار مشتاق، هریمن، آزمند / هنگامه: غوغای، داد و فریاد، شلوغی، جمعیت مردم / ویله: صدا، آواز، ناله

۶۴- معنی چند واژه در رو به روی آن درست نوشته شده است؟

- «رُقعه: جامه‌ی درویشان / بیغوله: خواب کوتاه / کایدان: پهلوانان / لئیمی: نفرین شده / حضیض: بهره‌مند / وقب: میان دو کتف / تسلّا: آرامش یافتن / فرج: رهایی / مولع: نرم شونده»
- ۱) چهار
  - ۲) سه
  - ۳) دو
  - ۴) یک

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه ها: رُقعه: نامه / بیغوله: کنج، گوشه‌ای دور از مردم / کایدان: جمع کاید، هیله‌گران / لئیمی: پستی، فرومایگی / حضیض: با پست در زمین یا پایین کوه، فرود / وقب: هر فرو رفتگی اندام چون گودی پشم / مولع: شیفتہ، بسیار مشتاق، آزمند

۶۵- در همه‌ی گزینه ها به معنی درست واژه های «خیره - ورطه - هنگامه - تیمار» اشاره شده است؛ به جز .....

- ۱) بیهوده - مهلکه - غوغای - غم
- ۲) سرگشته - زمین پست - جمعیت مردم - حمایت
- ۳) فرومانده - هلاکت - داد و فریاد - نگاهداشت

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه ها: خیره: سرگشته، هیران، فرومانده، لبوج، بیهوده / ورطه: مهلکه، زمین پست، هلاکت / هنگامه: غوغای، داد و فریاد، شلوغی، جمعیت مردم / تیمار: غم، حمایت و نگاهداشت، توبه؛ تیمار (اشتن): غم‌فواری و مهافت

از کسی که بیمار باشد یا به بلا و رنگی گرفتار شده باشد؛ پرستاری و فرمات کردن

۶۶- معنی چند واژه درست است؟

مفتاح: کلید (مالوف: خود و خصلت) (بهیمه: چارپایان) (مندرس: فرسوده) (مولع: شیفته) (غارب: هر فرورفتگی اندام) (سودا: هوش) (دهش: وحشت)

- (۱) سه   (۲) چهار   (۳) پنج   (۴) شش

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

معنی درست واژه‌ها: (مالوف: فوگرفته) (بهیمه: پهاربا، ستور) (غارب: میان دو کتف) (دهش: بخشش)

۶۷- کدام بیت از نظر املایی درست است؟

(۱) آشتفتگان که آه به هم غرض می‌دهند / فارغ نیند یک نفس از رفت و روی هم

(۲) بحایم خموش‌اند و گویا بشر / زبان‌بسته بهتر که گویا به شر

(۳) چو کند اسرار و بد پیشه کند / خاک اندر چشم اندیشه کند

(۴) زدم تیشه یک روز بر تل خاک / به گوش آمد نالهای دردنگ

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. املای درست واژگان:

گزینه ۱: قدرن / گزینه ۲: بیایم / گزینه ۳: اصرار

۶۸- هر یک از معانی «برازندگی، عرب، جوانمردی، گشایش» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) خستگان را چو طلب باشد و قوت نبود / گر تو بیداد کنی شرط مرؤت نبود

ب) راست گفتی که فرج یابی اگر صبر کنی / صبر نیک است کسی را که توانایی هست

ج) ز دهقان و تازی و پرمایگان / توانگر گزید و گران‌مایگان

د) من ندیدم در جهان جست‌وجو / هیچ اهلیت به از خوی نکو

- (۱) ب - الف - ج - د   (۲) ب - الف - د - ج   (۳) د - ج - ب - الف

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برازنده‌ی: اهلیت (د) / عرب: تازی (ج) / جوانمردی: مرؤت (الف) / گشایش: فرج (ب)

۶۹- معنای واژه‌های «مکاری - ورطه - بیشه - تیمار» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(۱) کسی که اسب و شتر کرایه می‌دهد - زمین پست - مزرعه - نگاهداشت

(۲) کسی که اسب و شتر کرایه می‌دهد - هلاکت - جنگل کوچک - آسیب‌دیده

(۳) کسی که اسب و شتر کرایه می‌دهد - زمین پست - باغ - حمایت

(۴) کسی که اسب و شتر کرایه می‌کند - مهلكه - نیزار - غم

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مکاری: کسی که اسب و شتر کرایه می‌دهد یا کرایه می‌کند. / ورطه: زمین پست، هلاکت، مهلكه / بیشه: بنگل کوچک، نیزار / تیمار: غم، حمایت، نگاهداشت

۷۰- معنای کلمات در کدام گزینه صحیح است؟

الف) سودا: اندیشه، هوش

ب) غنا: آواز خوانی، نغمه

ج) گرده: بالای کمر، گردن

د) حقارت: پست، خواری

- (۱) الف، د   (۲) ج، ب   (۳) ج، د   (۴) الف، ب

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. واژگانی که معنای آن‌ها نادرست آمده است:

ج) گرده، پشت، بالای کمر / د) مقارت: فواری، پستی

۷۱- در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«دست معلم از وقب حیوان روان شد، فک زیرین را پیمود، از یال و قارب به زیر آمد. سراپاش از درماندگی اش خبر می‌داد، اما گریزی رندانه زد و از مخمه رست.»

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. موارد غلط و املای درست آن‌ها:

قارب ← غارب

درماندگی اش ← درمانگی اش

معنای چند واژه نادرست است؟

(وصلت: مقابله فرقت)، (خلد: بهشت)، (خلف: جانشین)، (سودا: هوس)، (طرب: مقابل محنت)، (گرده: پشت‌گردن)، (لئیمی: فرومایگی)

(۴) یک

(۳) دو

(۲) سه

(۱) چهار

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گرده: پشت، بالای کمر

کدام بیت از نظر املایی درست است؟

(۱) آشتفتگان که آه به هم غرض می‌دهند / فارغ نیند یک نفس از رفت و روی هم

(۲) بحایم خموش‌اند و گویا بشر / زبان‌بسته بهتر که گویا به شر

(۳) چو کند اسرار و بد پیشه کند / خاک اندر چشم اندیشه کند

(۴) زدم تیشه یک روز بر تل خاک / به گوش آدم نالهای دردنگ

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. املای درست واژگان:

گزینه ۱: قرض / گزینه ۲: بعایم / گزینه ۳: اصرار

۷۴- هر یک از معانی «برازندگی، عرب، جوانمردی، گشايش» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) خستگان را چو طلب باشد و قوت نبود / گر تو بیداد کنی شرط مرؤت نبود

ب) راست گفتی که فرج یابی اگر صبر کنی / صبر نیک است کسی را که توانایی هست

ج) ز دهقان و تازی و پرمایگان / توانگر گزید و گرانمایگان

د) من ندیدم در جهان جست‌وجو / هیچ اهلیت به از خوی نکو

(۱) ب - الف - ج - د   (۲) ب - الف - د - ج   (۳) د - ج - ب - الف

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برازنده‌گی: اهلیت (د) / عرب: تازی (ج) / بوانمردی: مرؤت (الف) / گشايش: فرج (ب)

۷۵- معنای واژه‌های «مکاری - ورطه - بیشه - تیمار» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(۱) کسی که اسب و شتر کرایه می‌دهد - زمین پست - مزرعه - نگاهداشت

(۲) کسی که اسب و شتر کرایه می‌دهد - هلاکت - جنگل کوچک - آسیب‌دیده

(۳) کسی که اسب و شتر کرایه می‌دهد - زمین پست - باغ - حمایت

(۴) کسی که اسب و شتر کرایه می‌کند - مهلكه - نیزار - غم

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مکاری: کسی که اسب و شتر کرایه می‌دهد یا کرایه می‌کند. / ورطه: زمین پست، هلاکت، مهلكه / بیشه:

جنگل کوچک، نیزار / تیمار: غم، حمایت، نگاهداشت

-۷۶- در کدام بیت، همه واژگان فارسی است؟

- (۱) در فرو پست و برفت آنگه شتاب / سوی محراب و دعای مستحباب
  - (۲) نیست دستوری و گرنه ریختی / گرد از دریای راز انگیختی
  - (۳) مرد و زن بر گریه من واقفند / کودکان این ماجرا را واصفند
  - (۴) تو پرس از هر که خواهی این خبر / تا بگوید بی شکنجه بی ضرر
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه ۲ واژه غیرفارسی وپود ندارد. گزینه ۱ (مهراب، دعا، مستباپ) گزینه ۳ (واقف، هابر)، ۴ (فبر، فدر) غیر فارسی است.

-۷۷- معنی چند واژه درست آمده است؟

«مستغنى (بی نیاز) تیمار (غمگین) مولع (شیفتہ) پیرایه (زیور) خیره (لچوچ) یله (رها یی) مفتاح (کلیدها) تعلل (بهانه آوردن)»

۱) هفت	۲) شش	۳) پنج	۴) چهار
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تیمار: غم، پرستاری از بیمار / مفتاح: کلید / یله: رها، آزاد
- ۷۸- معنای کدام واژه مشخص شده در مقابل آن نادرست است؟
- (۱) زهی گویا زتو، کام و زبانم / تویی هم آشکارا، هم نهانم (خوشای)
  - (۲) گشت یکی چشممه ز سنگی جدا / غلغلهزن، چهره‌نما، تیزپا (زیبا)
  - (۳) گفت: درین معركه، یکتا منم / تاج سر گلین و صحررا، منم (بوته گل)
  - (۴) زین نمط آن مسست شده از غرور / رفت و ز مبدأ چو کمی گشت دور (روش)
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پهنه‌نما: نهایشگر پهنه، در اینجا به معنی فود نما و پلوه‌گر است.
- ۷۹- معنی درست واژه‌های «افلاک، فضل، قفا، هنگامه» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
۱) چرخش، بخشش، پس گردن، غوغای	۲) آسمان، دانش، پشت سر، جمعیت مردم	۳) چرخ‌ها، نیکویی، پشت، جمعیت مردم
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

-۸۰- معنی واژه‌های «ادبار، ورطه، استرحام، تقریر» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

۱) بدیختی - مهلکه - رحم کردن - بیان کردن - نوشتن	۲) بخت‌یاری - هلاکت - رحم خواستن - نوشتن
- ۳) تیره‌بختی - زمین‌پست - طلب رحم کردن - بیان
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

-۸۱- در عبارت زیر املای کدام واژه نادرست است؟

«در نگر در آثار رحمت او، در دلالات وحدانیت او، خداوندی که در وقت بهار اشجار پر شمر کند و آب‌ها در انهار کند، تبع‌ها به نیکی کشاند. آن خداوندی که این صنع از او خاست، سزاست که بندگان به طاعت او اهتمام کنند.»

۱) انهار	۲) تبع‌ها	۳) خاست	۴) اهتمام
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «طبع»‌ها به نیکی کشاند، درست است.

۸۲- همه‌ی معانی آمده در گزینه‌ها برای واژه‌های «قربان - غنا - ملک - عرش» به ترتیب مناسب هستند، به جز:

- (۱) کماندان - نغمه - عظمت - سایبان
- (۲) تصدق - توانگری - ریاست - خیمه
- (۳) صدقه - دستگاه موسیقی - بزرگی - سریر
- (۴) جای کمان - آوازخوانی - پادشاهی - تخت پادشاه

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲، «غنا» به اشتباہ «توانگری» معنی شده است (توانگری معنی مناسبی برای واژه‌ی غنا است) و نیز «ملک» معنی ریاست نمی‌دهد.

۸۳- مفهوم «شوخ» در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) وگر بد کنش باشد و شوخ و شوم / پر دخت باید ازو روی و بوم
- (۲) از این شوخ سرافکن سر بتایید / که چون سرشد سر دیگر نیایید
- (۳) جهان ما سگ شوخ است مر تو را بگزد هر آینه تو مر او را نگیری و نگزی
- (۴) شوخ شیخ آوردتا بازوی او / جمع کرد آن جمله پیش روی او

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «شوخ» در بیت ۴ به معنی «پر ک بدن» است ولی در ابیات دیگر به معنی «بی‌هیا، بی‌شم و گستاخ» است.

۸۴- در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) برخیز تا تفرج بستان کنیم و باغ / چون دست می‌دهد نفسی نوبت فراغ
- (۲) دلم تنوره و عشق آتش و فراق تو داغ / جگر معلق بربیان وصل بوده کباب
- (۳) کار یعقوب است از سوز فراق / دیده‌ای را بیت‌الاحزان باختن
- (۴) قرار بردہ ز من آن دو نرگس رعناء / فراق بردہ ز من آن دو جادوی مکحول

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

فرقان در بیت ۴ نادرست است و باید به صورت «فراغ» به معنی آسودگی و آرامش نوشته شود.

۸۵- در کدام گزینه، معنی همه واژه‌ها درست است؟

- (۱) نموده: جلوه کرده، (مرمت: رسیدگی)، (فرج: رهایی)، (شوخ: آلودگی)
- (۲) سرگین: فضلۀ چهارپایان، (در حال: درنگ)، (اهلیت: لیاقت)، (ادیب: با فرهنگ)
- (۳) صاحبدل: آگاه، (زنگاری: سرخ رنگ)، (لعب: بازی)، (آوان: هنگام)
- (۴) مُحال: بی‌اصل)، (مسخرگی: لطیفه‌گویی)، (طبیعت: سرشت)، (ضایع: تباہی)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در هال: بی‌درنگ / ضایع: تباہ، تلف / زنگاری: سبزرنگ

۸۶- معنی چند واژه در مقابل آن درست آمده است؟

- (فضل: نیکویی)، (فلک: چرخ)، (کام: زبان)، (خاییدن: جویدن)، (خیره: لجوج)(ورطه: هلاک)، (هنگامه: شلوغ)(یله: آزاد)
۱) سه	۲) چهار	۳) پنج	۴) شش

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

کام: سقف دهان (مبهأً دهان، زبان) / ورطه: زمین پست، مولکه، هلاکت / هنگامه: شلوغی، غوغای ... /

۸۷- معنی واژه‌های «پلاس، هکاری، رقعه، قیم» به ترتیب، در کدام گزینه درست آمده است؟

- (۱) گلیم، کسی که مکر می‌کند، نامه، کیسه‌کش حمام
- (۲) نوعی گلیم، کرایه دهنده شتر، نامه، سرپرست
- (۳) جامه درویشان، فریب‌دهنده، یادداشت، سرپرست
- (۴) جامه پشمی و ستبر، کرایه دهنده اسب، طومار، کیسه‌کش

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پلاس: نوعی گلیم، جامه پشمی و ستبر که درویشان پوشند. هکاری: کرایه دهنده اسب و شتر / رقعه: نامه / قیم: سرپرست، کیسه‌کش همام

۸۸- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «جولقی - ویله - فوج - دمان - سُتوه» اشاره شده است؟

- (۱) درویش - صدا - نشانه - خروشنده - درمانده
 (۲) ژندهپوش - آواز - گروه - غرّنده - ملول
 (۳) ناپاک - ناله - هدف - مهیب - خسته

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: چولقی: ژندهپوش و گدا و درویش / ویله: صدا، آواز، ناله / فوج: گروه، دسته / دمان: خروشنده، غرّنده، مهیب، هولناک / سُتوه: درمانده و ملول، خسته و آزار

۸۹- در کدام گزینه غلط املایی دیده می‌شود؟

- (۱) برحدار باش از جهان ای نور چشم! / زآن که این دشمن بود با زور و خشم
 (۲) بیانی که نغز است فرزانه داند / کمانی که سخت است بازو شناسد
 (۳) ز استخوان نیاکان پاک ما این خاک / عجین شده ست و مقدس تر از همه چیز است
 (۴) سفر کنید از این قربت و به خانه روید / از این فراق ملویم عزم فرمایید

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه: غربت (دوری از وطن) / قربت: نزدیکی

۹۰- در معنی واژه‌های کدام گزینه اشتباه وجود دارد؟

- (۱) رعنای زیبا / حقارت: پستی / بیغوله: خواب کوتاه / بحران: وضع غیرعادی
 (۲) هکاری: کسی که اسب و شتر و الاغ کرایه می‌دهد یا کرایه می‌کند / مرؤوت: جوانمردی / غوک: قورباغه / شوخ: آلدگی
 (۳) رُقعه: نامه / در حال: بی‌درنگ / پلاس: جامه‌ای پشمینه و ستربر که درویشان پوشند / بهایم: ستوران
 (۴) قیم: سرپرست / خطابه: خطبه خواندن، وعظ کردن / مُشَوّش: آشته و پریشان / فَرَج: رهایی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه: بیغوله: کنج، گوشه‌ای دور از مردم

۹۱- معنی چند واژه روبروی آن نادرست نوشته شده است؟

- «وقب: شکنجه / گرده: پهلوان / گله: برآمدگی پشت پای اسب / غارب: پیشانی / طمأنینه: آرامش و قرار / رندانه: زیرکانه / خیل: دسته / تسللا: آرامش یافتن»
 (۱) چهار
 (۲) سه
 (۳) دو
 (۴) یک

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

معنی درست واژه‌ها: وقب: هر غدر و فتکی اندام چون گودی پشم / گرده: پشت، بالای کم / غارب: میان دو کتف

۹۲- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «مخهمه - ادب - گسیل کردن - معاشرت» اشاره شده است؟

- (۱) بدینه - بسیار دان - برانگیختن - گفت و شنید

- (۲) گرفتاری - توانا - جدا کردن - رفت و آمد

- (۳) تنگنا - دانشمند - فرستادن کسی به جایی - الفت داشتن

- (۴) غم بزرگ - بافرهندگ - روانه کردن - نزدیک شدن

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: مفهومه: بدینه و غم بزرگ، تنگنا، این واژه به معنی «گرفتاری» متدالو شده است

/ ادب: بافرهندگ، دانشمند، بسیار دان / گسیل کردن: روانه کردن، فرستادن کسی به جایی / معاشرت: گفت و شنید، الفت داشتن، رفت و آمد

۹۳- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «عرش - تقریظ - استدعا - خذلان» اشاره شده است؟

- (۱) خیمه - جدا ساختن - درخواست کردن - بی‌بهرجی از یاری
- (۲) تخت پادشاه - نوشتن یادداشت ستایش - خواهش کردن - بی‌مقدار
- (۳) سایبان - بریدن - آرزو کردن - خوار
- (۴) سریر - ستودن - فراخواندن - درماندگی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: عرش: تخت پادشاه، سریر، فیمه، سایبان / تقریظ: ستودن، نوشتن یادداشتی ستایش‌آمیز درباره‌ی یک کتاب / استدعا: درفواست کردن، فواهش کردن، فراخواندن / خذلان: درماندگی، بی‌بهرجی از یاری

۹۴- در معنی واژه‌های کدام گزینه اشتباه وجود دارد؟

- (۱) مرقت: اصلاح و رسیدگی / نیکومنظر: خوش‌چهره / قئیم: سرپرست / غوک: قورباغه
- (۲) در حال: بی‌درنگ / پلاس: جامه‌ای پشمینه و ستربر که درویشان پوشند / بهیمه: هیزم / مُحال: بی‌اصل
- (۳) هنگامه: جمعیت مردم / معركه: جای نبرد / فرج: گشایش در کار و مشکل / زهی: آفرین
- (۴) دین: وام / کرای: کرایه / تسبیح: خدا را به پاکی یاد کردن / مستغنى: بینیاز

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: بهیمه: پارپا، ستور

۹۵- معنی چند واژه در کمانک روبهروی آن نادرست نوشته شده است؟

«هکاری: حیله‌گر / گسیل کردن: روانه کردن / رُقعه: جامعه‌ی درویشان / مولع: بازیچه / یله: رها / ورطه: زمین پست / نمط: نوعی کلاه»

- (۱) چهار
- (۲) سه
- (۳) دو
- (۴) یک

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: هکاری: کسی که اسب و شتر و الاغ کرایه میدهد یا کرایه می‌کند / رُقعه: نامه / مولع: شیفتنه، بسیار مشتاق، آزمند / نمط: روش، نوع

۹۶- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «مرقت - فراغ - ادیب - نموده» اشاره شده است؟

- (۱) جوانمردی - دور ماندن - بسیاردان - آشکار کرده
- (۲) دوست داشتن - آرامش - دانشمند - بیان شده
- (۳) مردانگی - آسودگی - بافرهنگ - ارائه کرده
- (۴) محبت کردن - آسایش - نویسنده - نشان داده

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: مرقت: بیان مردی، مردانگی / فراغ: آسایش و آرامش، آسودگی / ادیب: بافرهنگ، دانشمند، بسیاردان / نموده: نشان داده، ارائه کرده، آشکار کرده

۹۷- در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) تا چند به غم خانه‌ی حسرت بنشینم / وقت است که با یار به عشرت بنشینم
- (۲) به خود می‌بال لیک از غصه خوردن / تنور آرزو نانی ندارد
- (۳) شبی خفته بودم به عزم سفر / پی کاروانی گرفتم سحر
- (۴) در هفّه جان بردم غم تا بنداند کس / هر چند همی کوشم پنهان نمی‌ماند

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. املای درست واژه: هفّه: هجه، صندوق

۹۸- در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

و نمی‌دانم در این بیقوله میان من و شیر چه رفته است در صواب و خطای اعمال خویش به تأمل نگریستم و آثاری از نغز عهد در احوال خویش ندیدم، اما دانم که هیچ‌کس از سهو و ذلت خالی و معصوم نتواند بود، و هرگاه که به قصد و عمد منسوب نباشد، مجال تجاوز و اغماض اندر آن هرچه فراختر است.

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. املای درست واژه‌ها: بیقوله: کنج، گوشاهی دور از مردم / نقض: شکستن، شکستن عهد و پیمان / زلکت: لغزش، لغزیدن، گناه

۹۹- در معنی واژه‌های کدام گزینه اشتباه وجود دارد؟

(۱) ورطه: هلاکت / ضایع: تلف / نادره: بی‌نظیر / نمط: نوع

(۲) فروغ: پرتو / فضل: دانش / خیره: لجوح / شکن: پیچ و خم زلف

(۳) فرج: عنایت / معركه: جای نبرد / برازنده‌گی: لیاقت / تعلل: درنگ کردن

(۴) مفتاح: کلید / رزاق: روزی دهنده / تیزپا: شتابنده / گلغله‌زن: شور و غوغای کنان

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: فرج: گشایش، گشایش در کار و مشکل

۱۰۰- معنی چند واژه روبه‌روی آن نادرست نوشته شده است؟

«مستغنى: بی‌نیازی / تیمار: توجه / هنگامه: باشکوه / پیرایه: زیور / ذهی: آفرین / قرابت: خویشاوندی / نموده:

آشکار کرده / قفا: پشت»

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: مستغنى: بی‌نیاز / هنگامه: غوغای، داد و فرباد، شلوغی، بمعیت مردم

۱۰۱- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «مولع - محال - یله - گلبن» اشاره شده است؟

(۱) سرگرم - بی‌اصل - رها - گل سرخ (۲) آزمند - دروغین - تکیه دادن - فصل بهار

(۳) بسیار مشتاق - ناممکن - پهلوان - بوته‌ی گل (۴) شیفته - اندیشه‌ی باطل - آزاد - بیخ بوته‌ی گل

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: مولع: شیفته، بسیار مشتاق، آزمند / محال: بی‌اصل، ناممکن، اندیشه‌ی باطل / یله:

رها، آزاد؛ یله دادن: تکیه دادن / گلبن: بوته‌ی گل، گل سرخ، بیخ بوته‌ی گل

جمع بندی کنکور ۱۴۰۰

لغت - املا

۱۰۰ سوال لغت و املا

(فارسی دهم)

دکتر وسکری

مدیر دپارتمان ادبیات ماز

طراح آزمون های معابر کشوری:

ماز ، قلمچی، نشان برتر ، مرآت...

@adabiate_konkour